

Broj:

Podgorica, 20.12.2023. godine

Na osnovu člana 20f stav 1 tačka 5 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list CG”, br. 44/12, 13/18, 145/21), člana 11 stav 1 i 2, člana 14 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG”, br. 12/18) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) u postupku ocjene usklađenosti državne pomoći po prijavi Ministarstva energetike i rudarstva, po predlogu Sektora za kontrolu državne pomoći, Odsjek za prethodnu kontrolu, a na osnovu predloga direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 20.12.2023. donosi

R J E Š E N J E

Izdavanje dodatne državne garancije u iznosu od 9.000.000 eura koja je predviđena Nacrtom Amandmana na Ugovor o kreditnom aranžmanu između Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD Podgorica i Evropske banke za obnovu i razvoj, a u cilju finansiranja prigušnice (reaktora) u TS Lastva, ne predstavlja državnu pomoć shodno stavu 375 Smjernica o državnoj pomoći za klimu, zaštitu životne sredine i energiju (2022/C 80/01) koje se u Crnoj Gori primjenjuju kao Prilog 2C Pravilnika o listi pravila državne pomoći.

Agencija ukazuje da nije nadležna da cijeni opravdanost i ciljeve izdavanja garancije, primjenu propisa o budžetu i drugih zakonskih propisa, to je obaveza resornog ministarstva da se stara o daljem postupku u vezi sa garancijom, a posebno u pogledu mogućnosti njenog aktiviranja.

OBRAZLOŽENJE

Zahtjev

Ministarstvo energetike i rudarstva (u daljem tekstu: „Ministarstvo“), podnijelo je Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „Agencija”) Zahtjev za ocjenu usklađenosti br. 01-302/23-124/1 od 16.11.2023. godine, zaveden kod Agencije pod br. 05-430/23-672/1 od 21.11.2023. godine (u daljem tekstu: „Zahtjev“), u vezi sa amandmanom na Ugovor o kreditnom aranžmanu između Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD Podgorica (u daljem tekstu: „CGES“) i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), a u cilju finansiranja prigušnice (reaktora) u TS Lastva.

Ministarstvo kapitalnih investicija (kao pravni prethodnik Ministarstva energetike i rudarstva) je u ovoj upravnoj stvari podnijelo Zahtjev za davanje mišljenja broj 05-302/23-3680/2 od 20.04.2023. godine, zaveden kod Agencije pod br. 05-430/23-296/1 od 20.04.2023. godine. Agencija je po osnovu tog zahtjeva dana 23.06.2023. godine donijela Mišljenje broj 01-430/23-296/4. Ministarstvo je potom, shodno članu 10 stav 1, podnijelo zahtjev za ocjenu usklađenosti predmetne pomoći.

U prilogu inicijalnog zahtjeva dostavljen je Obrazac 1 Prijave državne pomoći u kojem je navedeno da

mjera ne predstavlja državnu pomoć, u smislu člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći, da se pomoć odnosi na specifični sektor, eneregsteki sektor - na operatora Elektroprenosnog sistema Crne Gore. Dalje se u prijavi navodi da je CGES veliko privredno društvo, da ima 317 zaposlenih, da je godišnji promet u 2022. godini iznosio 119.208.165 eura, a da je ukupni godišnji bilans u istom periodu iznosio 20.275.440 eura. Takođe se navodi da ovo privredno društvo nije u poteškoćama u skladu sa definicijom iz Pravilnika o listi pravila državne pomoći, Prilog 1d - Smjernice o državnoj pomoći za spašavanje i restrukturiranje nefinansijskih privrednih društava u poteškoćama. Navodi se da je iznos garancije 9 miliona eura i da se izdaje u svrhu regionalnog razvoja, te da ne postoji kumulacija ove mjere sa nekom drugom pomoći za pokrivanje istih opravdanih troškova.

Akt CGES-a broj: 700-D/22-3358/3 od 03.04.2023. godine u kojem se navodi da tokom poslednjih nekoliko godina, u regionu Jugoistočne Evrope, zabilježen je značajan broj sati tokom godine u režimima minimalne potrošnje, kada su naponi na 220 kV i 400 kV naponskim nivoima bili daleko iznad dozvoljenih vrijednosti. U prethodnom periodu urađene su različite analize i studije koje su pokazale, da je u cilju ispunjavanja zahtjeva Pravila za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije i Mrežnog kodeksa ENTSO-E o propisanim granicama napona na naponskom nivou 400 kV na priključnim mjestima korisnika prenosne mreže, neophodno ugraditi reaktor (prigušnicu) za apsorbovanje viška reaktivne snage u sistemu i održavanje napona u potrebnim granicama.

Kroz izradu prethodnog Plana razvoja CGES-a, nominovan je i od strane Regulatorne agencije za energetiku i komunalne djelatnosti i odobren projekat ugradnje varijabilnog šant reaktora. Obim posla obuhvata nabavku varijabilnog šantnog reaktora, nabavku 400 kV GIS-a (za priključenje na mrežu u TS Lastva), pripremu glavnog projekta i instalaterske radove (građevinske i elektro). Obzirom na prethodno navedenu potrebu za nabavkom varijabilne prigušnice u cilju finalizovanja projekta TS Lastva, CGES je obavio pregovore sa EBRD bankom. Tokom razgovora zaključeno je, da je u cilju što skorije realizacije predmetne nabavke najpovoljnije pripremiti Amandman na Ugovor o kreditu čiji je garant Država Crna Gora br. 5975/2013 potpisan između EBRD banke i CGES-a u maju 2013. godine u okviru Projekta izgradnje 400 kV dalekovoda Lastva – Pljevlja kojim bi se definisalo proširenje postojećeg Ugovora.

U vezi sa pomenutim kreditnim aranžmanom ugovorenim sa EBRD bankom u 2013. godini, u iznosu od 60 miliona €, Odbor direktora CGES-a je na sjednici održanoj 13.02.2023. godine donio Zaključak (Broj I-D/23-367/3) o usvajanju Informacije o EBRD kreditu za nabavku prigušnice za TS Lastva.

Zakonom o Budžetu Države Crne Gore za 2023. godinu, član 14, stav 9 predviđeno je da će Država u 2023. godini, izdati garanciju za kreditni aranžman između CGES-a i kreditora koji će biti utvrđen u toku 2023. godine, a za potrebe finansiranja projekta ugradnje varijabilne prigušnice u TS Lastva, u iznosu do 9 miliona €.

Uz navedeni akt dostavljen je Nacrt Amandmana, koji je usaglašen sa EBRD bankom, kojim se CGES-u omogućava proširenje postojećeg kredita za još jednu tranšu br. 13 u iznosu od 9 miliona €. sa rokom raspoloživosti do 15.11.2025. godine. Sve prethodno navedeno je potrebno realizovati prije konačnog potpisivanja dokumentacije od strane Države Crne Gore, EBRD banke i CGES-a.

Prilogom 9 dostavljen je Nacrt Amandmana osnovnog ugovora koji reguliše pitanje iznosa kreditnog zaduženja na sljedeći način:

(1) uvodne izjave četiri i pet brišu se u cjelosti i zamjenjuju tako da glase:

"BUDUĆI DA se Banka saglasila da obezbijedi kredit Zajmoprimcu u ukupnom iznosu od 69,000,000 eura (šezdeset devet miliona) u skladu sa dva ugovora o kreditu od 8. maja 2013. godine; oba ugovora o kreditu zaključena između Zajmoprimca i Banke: prvi, ugovor o korporativnom kreditu bez garancije ("Ugovor o korporativnom kreditu") i drugi, ugovor o kreditu sa državnom garancijom ("Ugovor o kreditu sa državnom garancijom" koji u smislu Standardnih uslova i odredbi čine "Ugovor o kreditu"), te su predmet uslova i odredbi definisanih u istima, s tim što se podrazumijeva da između Ugovora o korporativnom kreditu i Ugovora o kreditu sa državnom garancijom maksimalni ukupni iznos glavnice kredita za Zajmoprimca neće prelaziti iznos od 69,000,000 eura (šezdeset devet miliona); i

BUDUĆI DA, u skladu sa ugovorima o garanciji od (i) 8. maja 2013. godine, (ii) 30. decembra 2015. godine i (ii) od datuma ovog dokumenta, koji su zaključeni između Države Crne Gore kao Garanta i Banke, Garant garantuje izvršavanje obaveza Zajmoprimca po osnovu Ugovora o kreditu sa državnom garancijom; i"

(2) definicija "Ugovor o garanciji" briše se u cjelosti i zamjenjuje tako da glasi:

""Ugovor o garanciji" znači tri ili više ugovora o garanciji u formi usaglašenoj, potpisanoj i dostavljenoj od strane Garanta Banci u skladu sa Odjeljkom 9.01(ii) i Odjeljkom 9.02 (ii) Standardnih uslova i odredbi, koji su izmijenjeni u Odjeljku 6.02, s tim što svaki ugovor o garanciji pojedinačno i zajedno (zavisno od konteksta) čini Ugovor o garanciji u smislu Standardnih uslova i odredbi."

(3) Odjeljak 2.01 (Iznos i valuta) briše se u cjelosti i zamjenjuje tako da glasi:

"(a) Banka se saglasila da pozajmi Zajmoprimcu, u skladu sa uslovima i odredbama definisanim ili naznačenim u ovom Ugovoru, iznos od 69,000,000 eura (šezdeset devet miliona), s tim što se podrazumijeva da između Ugovora o korporativnom kreditu i Ugovora o kreditu sa državnom garancijom maksimalni ukupni iznos glavnice kredita za Zajmoprimca neće prelazi iznos od 69,000,000 eura (šezdeset devet miliona).

4) Odjeljak 2.02 (f) (Ostali finansijski uslovi kredita) briše se u cjelosti i zamjenjuje tako da glasi:

"(f) Posljednji datum raspoloživosti pojedinačnih i svih tranši je 15. novembar 2025. godine, ili kasniji datum koji će Banka po svom nahođenju odrediti za svaki slučaj i o tome obavijestiti Zajmoprimca i Garanta."

U prilogu je takođe dostavljen Akt CGES-a broj: 700-D/22-3358/4 od 18.04.2023. godine u kojem se navodi da je CGES AD u cilju izdavanja garancije predviđene Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2023. godinu i Odlukom o zaduživanju, uputilo Zahtjev br. 700-D/22-3358/3 Ministarstvu sa molbom za izdavanje saglasnosti za Amandman na Ugovor za kreditni aranžman između CGES-a AD i EBRD-a. Dalje se u aktu navodi da je ostvareni poslovni rezultat CGES-a u 2021. godini, iznosio je 16,9 miliona €, dok je u 2022. godini ostvareno 20,2 miliona € neto dobiti. Dodatno, u okviru dokumentacije dostavljeni su i Bilans stanja i uspjeha za 2021. i 2022. godinu.

U prilogu je takođe dostavljena trogodišnja projekciju prihoda i rashoda, sa izvještajem o očekivanim finansijskim rezultatima u cilju redovne otplate obaveza za traženo dugoročno zaduživanje kao

Godišnji planove otplate za sva postojeća zaduženja, Zaključak Odbora direktora o kreditnom zaduženju br. 1-1-D/23-871/8 od 31.03.2023. godine, i Odluka br. I-I-D/23-871/9 od 31.03.2023.godine, kojima se odobrava zaduživanje za koje se traži garancija, Nacrt uslova ugovora o kreditu, Nacrt ugovora o kreditu sa kreditnom institucijom (Prilog br. 9); i Nacrt ugovora o garanciji.

Ocjena

U skladu sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske Unije, član 107. (1), definisano je da osim ako Ugovorima nije drugačije određeno, svaka pomoć koja je dodijeljena od strane države članice ili putem državnih resursa u bilo kojem obliku koja narušava ili prijeti da će narušiti konkurenciju dovođenjem u povoljniji položaj određenih preduzeća ili proizvodnju određene robe, u mjeri u kojoj utiče na trgovinu između država članica, nespojiva je sa unutrašnjim tržištem.

Saglasno članu 2 Zakona o kontroli državne pomoći („Službeni list CG“, broj 12/18, u daljem tekstu: Zakon), utvrđeno je da je državna pomoć:

- 1) finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore, budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu;
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Zakonom o Budžetu Države Crne Gore za 2023. godinu, član 14, stav 9 predviđeno je da će Država u 2023. godini. izdati garanciju za kreditni aranžman između CGES-a i kreditora koji će biti utvrđen u toku 2023. godine. a za potrebe finansiranja projekta ugradnje varijabilne prigušnice u TS Lastva, u iznosu do 9 miliona eura, što ukazuje da se radi o javnim sredstvima. Dalje, CGES je akcionarsko društvo čija je osnovna djelatnost prenos električne energije, što znači da obavlja privrednu djelatnost, čime se može dovesti u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu. Pomoć se odnosi samo na CGES, stoga je mjera selektivna. Četvrti uslov jeste da je u pitanju pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Prilikom provjere ispunjavanja četvrtog uslova postojanja državne pomoći, Agencija je cijenila pitanje narušavanja konkurencije kroz norme stava 375 Smjernica o državnoj pomoći za klimu, zaštitu životne sredine i energiju (2022/C 80/01) i stava 211 i 212 Obavještenja Komisije (EU) o pojmu državne pomoći iz člana 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (2016 / C 262/01).

Naime, odredbom stava 375. Smjernica o državnoj pomoći za klimu, zaštitu životne sredine i energiju (2022/C 80/01) koje se u Crnoj Gori primjenjuju kao Prilog 2C Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Sl. list CG“ br. 34/14 ... 57/23) (u daljem tekstu: „Pravilnik“), definisano je da Evropska komisija smatra da državna pomoć nije uključena u ulaganja ako se energetsom infrastrukturu upravlja kao „prirodnim monopolom“, za koji se smatra da postoji ako su ispunjeni sljedeći kumulativni uslovi:

a) infrastruktura nema direktnu konkurenciju, što je slučaj kada se energetska infrastruktura ne može ekonomski replicirati i u koju stoga nije uključen nijedan operator osim operatora prenosnog sistema/operatora distributivnog sistema;

b) alternativno finansiranje u okviru mrežne infrastrukture, uz finansiranje mreže, neznatno je u predmetnom sektoru i državi članici;

c) infrastruktura nije osmišljena tako da selektivno u povoljniji položaj stavlja određenog privrednog društva ili sektor, već da koristi društvu u cjelini.

d) države članice moraju osigurati i da se finansijska sredstva osigurana za izgradnju i/ili rad infrastrukture energetske mreže ne mogu upotrebljavati za unakrsno subvencionisanje ili indirektno subvencionisanje drugih privrednih djelatnosti.

Navedeni uslovi su izvedeni iz odjeljka 7.2.2. (stavovi 211-212) Obavještenja Komisije (EU) o pojmu državne pomoći iz člana 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (2016 / C 262/01) koje se u Crnoj Gori primjenjuje kao prilog 2f Pravilnika o listi pravila državne pomoći.

Odredbom stav 211 je precizirano da postoje okolnosti u kojim se određena infrastruktura ne suočava sa direktnom konkurencijom od strane drugih infrastruktura iste vrste ili druge infrastrukture koja pruža druge vrste usluga sa značajnim stepenom supstitucije, ili direktno sa takvim uslugama. Odsustvo direktne konkurencije između infrastruktura vjerovatno postoji u slučaju sveobuhvatne mreže infrastruktura¹ koje su prirodni monopoli, to jest za koje bi ponavljanje bilo neracionalno. Slično tome, mogu postojati sektori u kojim je privatno finansiranje za izgradnju infrastrukture neznatno.

Komisija smatra da su uticaj na trgovinu između država članica ili narušavanje konkurencije obično isključeni što se tiče izgradnje infrastrukture u slučajevima kada u isto vrijeme

- infrastruktura se obično ne suočava sa direktnom konkurencijom,
- privatno finansiranje je neznatno u sektoru i predmetnoj državi članici i
- infrastruktura nije projektovana da selektivno favorizuje posebno preduzeće ili sektor, ali može biti od koristi za društvo u cjelini.

Stavom 212. je takođe definisano da se sredstva predviđena za izgradnju infrastrukture u situacijama navedenim u stavu 211 ne mogu koristiti za unakrsno subvencionisanje ili indirektno subvencionisanje drugih privrednih djelatnosti uključujući upravljanje infrastrukturom. Unakrsno subvencionisanje se može isključiti tako što će se osigurati da se vlasnik infrastrukture ne angažuje u bilo kojoj drugoj privrednoj djelatnosti ili ako je vlasnik infrastrukture angažovan u drugoj djelatnosti, vođenjem odvojenih računa, dodjeljivanjem troškova i prihoda na odgovarajući način i obezbjeđivanjem da javno finansiranje ne koriste druge djelatnosti, a o ispunjenosti ovog uslova dužan je da vodi računa sam korisnik javnih sredstava, odn. CGES.

Pitanje usluga od opšteg ekonomskog interesa

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije u članu 14 (raniji član 16 UEZ) definiše da se Unija i države

---

¹ U mrežnoj infrastrukturi različiti elementi mreže se međusobno dopunjuju, a ne takmiče se jedni sa drugima.

članice, svaka u granicama svojih nadležnosti i u okviru područja primjene ugovora, staraju da se te usluge od opšteg ekonomskog interesa vrše na osnovu načela i pod uslovima, naročito ekonomskim i finansijskim, koji im omogućavaju da ispune svoje zadatke. Evropski parlament i Savjet, regulativama u redovnom zakonodavnom postupku, utvrđuju navedena načela i uslove ne dovodeći u pitanje nadležnost država članica da, u skladu sa ugovorima, pružaju, naručuju i finansiraju te usluge.

Dalje, koncept usluga od opšteg ekonomskog interesa se pojavljuje u članovima 14 i 106(2) UFEU-a i u Protokolu br. 26 uz UFEU, ali nije definisan u UFEU-u niti u podzakonskim aktima. Komisija je pojasnila da su usluge opšteg ekonomskog interesa, ekonomske aktivnosti koje daju rezultate u ukupnom javnom dobru koje tržište ne bi isporučivalo (ili bi se isporučivalo pod različitim uslovima u smislu objektivnog kvaliteta, sigurnosti, pristupačnosti, jednakog tretmana ili univerzalnog pristupa) bez javne intervencije. Obavljanja javnih usluga se nameće pružaocu putem povjeravanja i na osnovu kriterijuma opšteg interesa koji osigurava da se usluga pruža pod uslovima koji mu omogućavaju da ispuni svoju misiju. Sud je utvrdio da ove usluge pokazuju posebne karakteristike u poređenju sa onima drugih privrednih djelatnosti. Koncept se može primijeniti na različite situacije i termine, u zavisnosti od države članice i pravo EU ne stvara nikakvu obavezu da se službeno odredi zadatak ili usluga kao od opšteg ekonomskog interesa, osim kada je takva obaveza propisana zakonodavstvom Unije (npr. univerzalna usluga u poštanskom i telekomunikacijskom sektoru). Ako je sadržaj ovih usluga – tj. obaveze javne usluge – jasno identifikovan, nije potrebno da se dotična usluga označi kao 'usluga od opšteg ekonomskog interesa'. Isto važi i za koncept socijalnih usluga od opšteg interesa koje su ekonomske prirode.

Imajući navedeno u vidu, javna tijela u državama članicama, bilo na nacionalnom, regionalnom ili lokalnom nivou, zavisno o raspodjeli nadležnosti između njih prema nacionalnom zakonu, imaju značajnu diskreciju kada je u pitanju definisanje šta oni smatraju uslugama od opšteg ekonomskog interesa. Jedina ograničenja su ona koja nameće pravo EU i očigledna greška u procjeni.

Shodno navedenom, Agencija zaključuje se da država ima diskreciono pravo da odluči koje su to usluge od opšteg ekonomskog interesa za državu. U slučaju prenosa električne energije, država Crna Gora je u svom pravnom sistemu definisala predmetno pitanje Zakonom o energetici („Sl. list CG“ br. 5/16, 51/17 i 82/20). Naime, član 4 Zakona definiše da je od javnog interesa obezbjeđivanje dovoljnih količina energije koje su potrebne za život i rad građana i poslovanje i razvoj privrednih subjekata i njihovo snabdijevanje na siguran, bezbjedan, pouzdan i kvalitetan način, kao i energetske razvoj. Javni interes ostvaruje se obavljanjem energetske djelatnosti propisanim odredbom člana 86 ovog Zakona, kojim je definisano da prenos električne energije predstavlja djelatnost od javnog interesa, dok se članovima od 87 do 91 Zakona definišu uslovi o dodjeli usluga od opšteg ekonomskog, odnosno javnog interesa.

Što se tiče djelatnosti CGES-a, ona je definisana odredbom člana 3 Statuta ovog društva br. 6209 od 01.07.2021. godine, kojom se navodi da je ovo društvo osnovano radi obavljanja djelatnosti prenosa električne energije. Uvidom u registar licenci Regulatorne Agencije za energetiku Crne Gore, koja shodno članu 65 Zakona o energetici izdaje licence za obavljanje usluga u oblasti energetskog sektora u Crnoj Gori, utvrđeno je da CGES ima jedini licencu za prenos električne energije, i to od 30.07.2009. godine.

Dodatno, Agencija je utvrdila da je Zakonom o energetici liberalizovano tržište u oblasti energetike, te samim tim ostavljena mogućnost drugim operatorima da na tržištu Crne Gore vrše usluge prenosa

električne energije. Međutim, faktičko stanje jeste da CGES sam egzistira na tržištu već 15 godina, što znači da, ukoliko se ne bi izdala garancija na cjelokupan iznos predviđen Nacrtom Amandmana, to bi moglo onemogućiti stabilno i kontinuirano snabdijevanje električnom energijom, pri čemu bi posljedice trpjeli svi potrošači, kako privreda tako i domaćinstva.

U inicijalnom zahtjevu se navodi da je realizacija ovog projekta prvenstveno od značaja za ostvarivanje javnog interesa koje je kroz Zakon o energetici prepoznato kao obezbjeđivanje dovoljnih količina energije koje su potrebne za život i rad građana i poslovanje i razvoj privrednih subjekata i njihovo snabdijevanje na siguran, bezbjedan pouzdan i kvalitetan način, kao i energetski razvoj. Stvaranjem uslova za kvalitetno funkcionisanje dalekovoda i trafostanica Elektroprenos (dio organizacione strukture CGES-a) stvara preduslove na putu realizacije osnovne djelatnosti CGES-a, odnosno obezbjeđuje da se električna energija iz proizvodnjih izvora prenese do potrošača.

Dakle, nesporno je da CGES ima prirodni monopol na ulaganje i upravljanje energetskom infrastrukturom. Međutim, s obzirom na to da je tržište energetskog sektora u Crnoj Gori liberalizovano, stvoreni su uslovi da i ostali, eventualno zainteresovani operateri, ubuduće koriste istu infrastrukturu, jer izgradnja i upravljanje energetskom infrastrukturom nema za cilj da u povoljniji položaj stavlja određeno privredno društvo ili sektor, već da koristi društvo u cjelini.

Iz ovog razloga, nema konkurencije na tržištu, jer se gotovo nikada ne formiraju dvije, paralelne energetske infrastrukture, uzimajući u obzir cijenu izgradnje, ali i buduće održavanje te infrastrukture. Kako je za ispunjenje uslova da se radi o državnoj pomoći, u smislu člana 2 Zakona, potrebno da budu kumulativno ispunjena sva četiri uslova, posljedično, mjera koja se ne odnosi na konkurenciju, te nema mogućnosti da dođe do narušavanja iste, ne predstavlja mjeru državne pomoći.

Zaključak

Izdavanje dodatne državne garancije na iznos od 9.000.000 eura koje su predviđene Nacrtom Amandmana na Ugovor o kreditnom aranžmanu između Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD Podgorica i Evropske banke za obnovu i razvoj, a u cilju finansiranja prigušnice (reaktora) u TS Lastva, ne predstavlja državnu pomoć shodno stavu 375 Smjernica o državnoj pomoći za klimu, zaštitu životne sredine i energiju (2022/C 80/01) koje se u Crnoj Gori primjenjuju kao Prilog 2C Pravilnika o listi pravila državne pomoći.

Agencija je prednje zaključila iz razloga što CGES ima prirodni monopol na tržištu, što onemogućuje narušavanje konkurencije, jer nisu kumulativno ispunjena sva četiri uslova, da bi se mjera odnosila na državnu pomoć, shodno članu 2 stav 4 Zakona.

Agencija ukazuje da nije nadležna da cijeni opravdanost i ciljeve izdavanja garancije, primjenu propisa o budžetu i drugih zakonskih propisa, to je obaveza resornog ministarstva da se stara o daljem postupku u vezi sa garancijom, a posebno u pogledu mogućnosti njenog aktiviranja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog rješenja se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 20 dana od dana prijema rješenja.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Dragan Damjanović

Dostavljeno:

- Ministarstvu energetike i rudarstva, Rimski trg 46, 81000 Podgorica, Crna Gora,
- u spise predmeta,
- a/a.